

Huvudman

Haninge kommun
haningekommun@haninge.se

Ärendet

Tillsyn av Nakterhusskolan i Haninge kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Haninge kommun en anmärkning avseende brister rörande skolenhetens plan mot kränkande behandling. Haninge kommun ska senast **måndag den 25 september 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får inte överklagas (28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser arbetet med att skapa studiero, nationella prov, utvecklingssamtal, elevers inflytande och anmälan till socialnämnden.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2022:9778) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Nakterhusskolan som är en grundskola med årskurserna 1-5 samt förskoleklass i Haninge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nakterhusskolan följer gällande bestämmelser om arbetet mot kränkande behandling, arbetet med att skapa studiero, nationella prov, utvecklingsamtal, elevers inflytande och anmälan till socialnämnden.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 6 och 7 december 2022. Representant för huvudmannen har också intervjuats den 15 december 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat resultaten från de nationella proven i årskurs 3, skolenhetens plan mot kränkande behandling samt exempel på kränkingsärenden. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer att de pratar om kränkande behandling i klasserna. Vidare framgår att om en elev blir mobbad går eleven till någon i personalen som pratar med den som mobbat och att de ibland ringer hem till föräldrarna. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att de har vidtagit olika åtgärder för att förändra klimatet och tryggheten på skolan. Exempel är skolans arbete med konflikthantering och rastaktiviteter. Kränkande behandling rapporteras i kommunens system, rektorn anmäler sedan detta vidare till huvudmannen.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2022/23, av skolan benämnd Plan mot kränkande behandling och diskriminering. I planen redovisas de åtgärder som ska vidtas under läsåret för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen innehåller dock inte någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. Rektorn uppger i intervju

att han uppmärksammat att detta saknas och att det är något som de behöver arbeta med och föra in i planen framöver.

Rättslig reglering

Lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete mot kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Skolans arbete mot kränkande behandling är visserligen bra. Skolinspektionens utredning visar dock att skolans plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Val av ingripande

Skolinspektionen får vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen (2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen).

Haninge kommuns verksamhet vid Nakterhusskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolenhetens arbete mot kränkande behandling. Bristen består i att bestämmelsen om planen mot kränkande behandling inte fullt ut följs. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Haninge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Arbetet med att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och elever framgår att det finns ordningsregler på skolan. Eleverna berättar att om någon bryter mot ordningsreglerna eller är för pratig på lektionerna så ringer lärarna hem. Intervjuade lärare uppger att om en elev stör ordningen så pratar de med eleven och att de kan be eleven att lämna klassrummet och att de vid behov kontaktar vårdnadshavarna. Lärarna berättar att de använt sig av skolans konsekvenstrappa och haft samtal med rektorn och vårdnadshavare. I de fall detta inte är tillräckligt, lyfter rektorn enligt rutinerna ärendet till elevhälsan. Rektorn bekräftar detta och säger att en utredning initieras om det finns belägg för det. I en klass pågår det extra insatser.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i skollagen får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn, intervjuade lärare och intervjuad personal inom elevhälsan uppger att de nationella proven genomförs i enlighet med författningarnas krav.

Rättslig reglering

Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. Nationella prov ska genomföras i slutet av årskursen. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. Syftet med proven är att stödja bedömningen av elevernas kunskaper i relation till kriterierna för bedömning av kunskaper (9 kap. 20 – 22 §§ skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utvecklingssamtal

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling genom utvecklingssamtal en gång per termin.

Rättslig reglering

Minst en gång varje läsår i förskoleklassen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om elevens utveckling och lärande (9 kap. 11 § skollagen).

Minst en gång varje termin i grundskolan ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingssamtal ska i vissa fall resultera i ett åtgärdsprogram (10 kap. 12 § skollagen).

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper

eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 (10 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers inflytande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger i intervju att eleverna får möjlighet att komma till tals när planen mot kränkande behandling går igenom vid uppstarten. Elevernas medverkan ska dock bli större framöver genom exempelvis elevrådet, enligt rektorn.

Av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna genom elevrådet varit delaktiga vid framtagandet av skolans ordningsregler.

Rättslig reglering

Vid varje skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs (4 kap. 13 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningensreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till socialnämnden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer uppger rektorn, lärare och personal inom elevhälsan att det vid behov görs en anmälan till socialnämnden.

Rättslig reglering

Myndigheter vars verksamhet berör barn och unga, och anställda hos sådana myndigheter, är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (14 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453] och 29 kap. 13 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschef Sara Carlsson.

Undervisningsråd Anna Kjellberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråd Joakim Öberg och utredare Anna Svenson medverkat.